

Uchwała Nr XXVII/238/2013
Rady Gminy w Kozłowie
z dnia 13 marca 2013 roku

***w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozłowo na lata 2013-2016***

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.) Rada Gminy w Kozłowie uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się „Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozłowo na lata 2013-2016” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kozłowo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Przewodnicząca Rady Gminy

Alicja Eidtner

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozłowo na lata 2013-2016

**Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie w Gminie Kozłowo na lata 2013-2016 został opracowany w oparciu :**

- 1) ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 roku Nr 180, poz.1493 z późn. zm.),
- 2) ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz.182 z późn. zm.),
- 3) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 roku.

I. Informacje ogólne i wstępna diagnoza problemu

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Celem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kozłowo na lata 2013-2016 zwany dalej Programem.

Zjawisko przemocy w rodzinie definiuje art.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Mówi on, że przemoc w rodzinie to: „jednorazowe

albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające dobra lub prawa osobiste osób wymienionych w pkt. 1 ustawy, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje fakt, że :

- 1) jest intencjonalna - przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka,
- 2) siły są nierówne - w relacjach, osoba stosująca przemoc jest silniejsza, ma przewagę nad osobą doznającą przemocy,
- 3) narusza prawa i dobra osobiste krzywdzonego członka rodziny, m.in. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku,
- 4) powoduje cierpienie i ból u osób, których przemoc dotyka.

Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy:

- 1) przemoc fizyczna - obejmuje takie zachowania agresywne jak popychanie, policzkowanie, szarpanie, kopanie, duszenie, bicie pięścią, ciskanie w kogoś przedmiotami, użycie broni, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.;
- 2) przemoc psychiczna - wyśmiewanie poglądów, religii, narzucanie własnych poglądów, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu, pożywienia, wyzywanie, upokarzanie, stosowanie gróźb, itp.;
- 3) przemoc seksualna- wymuszanie współżycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka, wyśmiewanie zachowań seksualnych, itp.;
- 4) przemoc ekonomiczna- dbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.

II. Skutki przemocy

Przemoc może spowodować oprócz szkód fizycznych również trwałe i rozległe następstwa w psychice człowieka. Cierpią nie tylko ci, którzy są ofiarami, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy tj. najczęściej dzieci. Tego typu doświadczenia uczą agresywnego stylu zachowania, zwiększają pobudzenie w sytuacjach z elementami agresji,

zmniejszają opór przed agresywnym zachowaniem, zaburzają poglądy na rozwiązywanie konfliktów i zmniejszają wrażliwość na agresywne zachowanie. Ogromne koszty przemocy domowej ponoszą zarówno jednostki, jak i społeczeństwo. Pomoc osobom doznającym przemocy rozumiemy, jako wspieranie zmian życiowych w kierunku „stawania na własnych nogach” w tempie określanym, jako posuwanie się małymi krokami z poszanowaniem dla tendencji przeciwstawnych opóźniających zmianę.

Najczęściej podejmowane oddziaływania zewnętrznej pomocy ofiarom to: interwencja, schronienie, informacja, edukacja, specjalistyczne poradnictwo, wsparcie emocjonalne, psychoterapia, pomoc socjalna dająca sytuacyjne oparcie dla dalszych działań.

III. Diagnoza środowiska lokalnego

W Gminie Kozłowo w 2012 roku zamieszkiwało ogółem 6.423 osoby, w tym 3175 kobiet i 3.248 mężczyzn (dane z Referatu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Kozłowie).

Z danych ustalonych w trakcie przeprowadzanych przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kozłowie wywiadów środowiskowych wynika, że zjawisko przemocy domowej jest zauważalne. Jest ono jednak najczęściej zatajane przez osoby doznające przemocy lub po prostu bagatelizowane. Rodziny dotknięte przemocą niechętnie udzielają informacji do wywiadu środowiskowego o istniejących problemach, obawiając się ewentualnych zagrożeń.

W 2011 roku rozpoczął pracę Gminny Zespół Interdyscyplinarny powołany zarządzeniem Wójta Gminy Kozłowo Nr 32/2011 z dnia 21.05.2011 roku. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Do każdej sprawy powoływana jest Grupa Robocza, w skład której wchodzi osoby, które kompetencyjnie mogą pomóc w rozwiązaniu problemu i zaprzestaniu przemocy. Rodziny dotknięte przemocą często bardzo niechętnie zgadzają się na uruchomienie procedury „Niebieska Karta”. W roku 2011 prowadzone były 2, a w roku 2012-12 „Niebieskich Kart”.

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat traktowane jest, jako poważny problem. Mimo, że w relacjach międzyludzkich przemoc istniała od zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej, jako poważne zaburzenie w funkcjonowaniu rodziny. Zaburzenie, które prowadzi do poważnych naruszeń moralnych i prawnych, niejednokrotnie tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń i zabójstw. Problem przemocy wymaga, zatem podjęcia szerokiego, zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania przemocy w

rodzinie. Z informacji udzielonej przez Komendę Powiatową Policji w Nidzicy, wynika, że w roku 2011 przeprowadzono 91, a roku 2012- 96 interwencji.

Wśród podmiotów świadczących pomoc w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wymienić należy:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozłowie,
- 2) Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kozłowie,
- 4) Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej w Kozłowie i w Szkotowie,
- 5) Placówki oświatowe funkcjonujące na terenie gminy.

Współpraca na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu prowadzona jest z :

- 1) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy,
- 2) Sądem Rejonowym w Olsztynie Wydział Zamiejscowy w Nidzicy,
- 3) Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej,
- 4) Dyrektorami i nauczycielami pracującymi w szkołach,
- 5) Lekarzami i pielęgniarkami,
- 6) Pracownikami socjalnymi.

IV. Cele programu:

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez spójne działanie wszystkich służb, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy w rodzinie poprzez podniesienie świadomości społecznej

Cele szczegółowe:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z tym problemem zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,

- 5) zapewnienie możliwości profesjonalnej pomocy dla osób stosujących przemoc (m.in. porady psychologa, prawnika, w zależności od potrzeb),
- 6) współpraca z podmiotami działającymi na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 7) wzrost liczby osób przeszkolonych, przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy,
- 8) zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie,

V. Podejmowanie i realizowanie zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy realizowane będzie poprzez:

Lp	Zadania	Realizatorzy
1	Edukację w zakresie przemocy domowej kierowaną do dzieci i młodzieży szkolnej.	Pedagodzy i wychowawcy wszystkich placówek oświatowych,
2	Edukację osób dorosłych dotyczącą przemocy domowej poprzez rozpowszechnianie plakatów, broszur, ulotek dotyczących zjawiska przemocy.	GOPS, Policja, placówki oświatowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe,
3	Edukację osób pochodzących z tzw. grup ryzyka.	GOPS, GKRPA, Policja, placówki oświatowe, służba zdrowia,
4	Rozwój form spędzania czasu wolnego sprzyjający wzmocnieniu więzi rodzinnych, prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych.	GCKiS, placówki oświatowe,
5	Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, uwrażliwiających dzieci i młodzież na problem przemocy w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	Placówki oświatowe, Urząd Gminy, GOPS
6.	Funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego do prowadzenia zintegrowanych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej	GOPS, Policja, placówki oświatowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, Kuratorzy, sąd
7.	Koordinacja działań w zakresie przeciwdziałania	GOPS, Policja, placówki

	przemocy w rodzinie	oświatowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, kuratorzy, sąd
8.	Wsparcie i profesjonalna pomoc doradcza, terapeutyczna, socjalna, prawna rodzinom dotkniętym przemocą	GOPS, Policja, placówki oświatowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, kuratorzy, sąd

VI. Adresaci programu

Program adresowany jest do mieszkańców Gminy Kozłowo, a w szczególności:

- 1) rodzin zagrożonych pojawieniem się przypadków przemocy ze strony członków rodziny,
- 2) ofiar i świadków przemocy,
- 3) sprawców przemocy w rodzinie,
- 4) pracowników instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

VII. Realizacja Programu

Realizatorami Programu są:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozłowie,
- 2) Partnerzy: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Kozłowo, policja, sąd, placówki oświatowe, służba zdrowia, kościoły, a także inne osoby i instytucje, które - w zależności od celu i rodzaju zadania – są zapraszani do współpracy przez realizatorów Programu.

VIII. Przewidywane efekty realizacji Programu

- 1) zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie,
- 2) spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie,
- 3) wprowadzenie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie strategii postępowania,
- 4) udzielanie profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie,
- 5) usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową,

- 6) zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- 7) usprawnianie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą,
- 8) niwelowanie skutków zjawiska przemocy,
- 9) zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji wynikających z przemocy.

IX. Monitoring i ewaluacja

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie będzie zarządzany przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a monitorowany przez Gminny Zespół Interdyscyplinary. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do końca marca następnego roku przedstawi sprawozdanie z realizacji programu.

X. Zasady finansowania Programu

Finansowanie realizacji zadań Programu będzie dokonywane ze środków budżetowych Gminy Kozłowo, w tym dotacji celowych, darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz funduszy Unii Europejskiej, a także ze środków własnych realizatorów.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Alicja Eidtner
Alicja Eidtner